

Tilusjärjestelyt

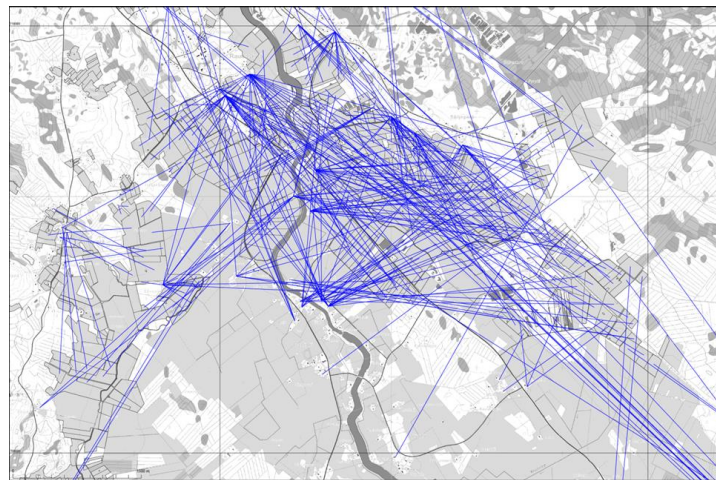
Kurikka, Säntti – Koivulanmaa väliset
peltoalueet

14.9.2022

Juha Patana

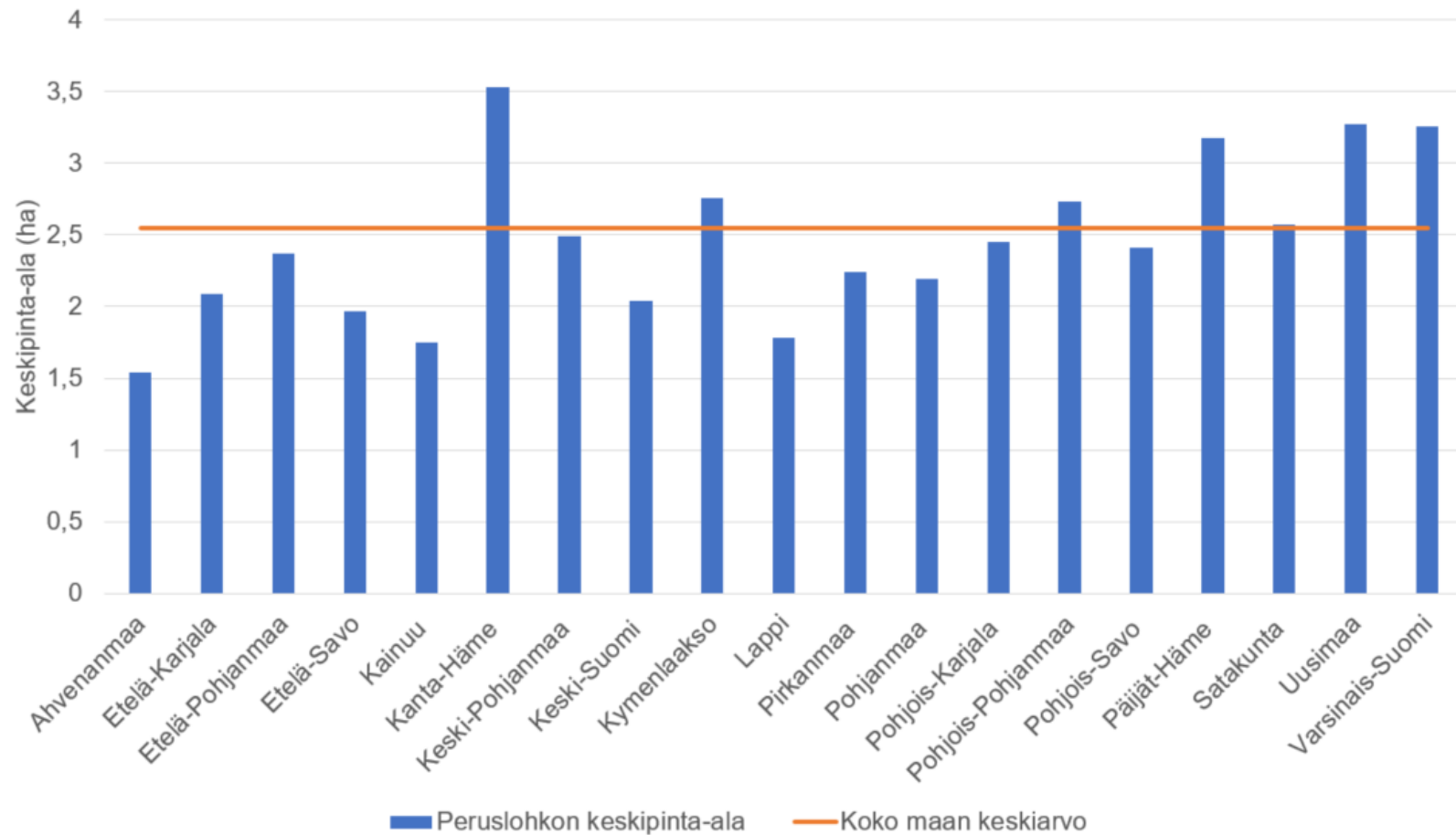
MIKSI TILUSJÄRJESTELYJÄ TEHDÄÄN?

- Kiinteistörakenne on osassa Suomea erittäin epäedullinen
- Tilakoko kasvaa peltolohkojen lukumäärää kasvattamalla, samalla etäisyys talouskeskukseen kasvaa
- Keskimääräinen peltolohkokoko kasvaa hitaasti
- Huonon kiinteistörakenteen takia uudesta konekanasta ja peltoalan kasvusta saatava etu pystytään hyödyntämään vain osittain

Peltojen kiinteistörakenne

- Suomessa n. 2,2 milj. ha peltoa, joista turvepeltoja n. 260 000 ha.
- Lohkojen keskikoko 2,55 ha
- **Keskikoko noussut** 10 vuodessa 2,37 ha → 2,55 ha = **0,18 ha**
- Vuokrapellon osuus peltopinta-alasta on yli 1/3 ja sopimukset lyhyitä
- Pellon hinta/vuokra on korkea tuottoarvoon verrattuna
- Peltoa vapautuu hitaasti viljelyä laajentaville tiloille
- Viljelijöiden mahdollisuudet muuttaa kiinteistörakennetta omin toimenpitein ovat vähäiset

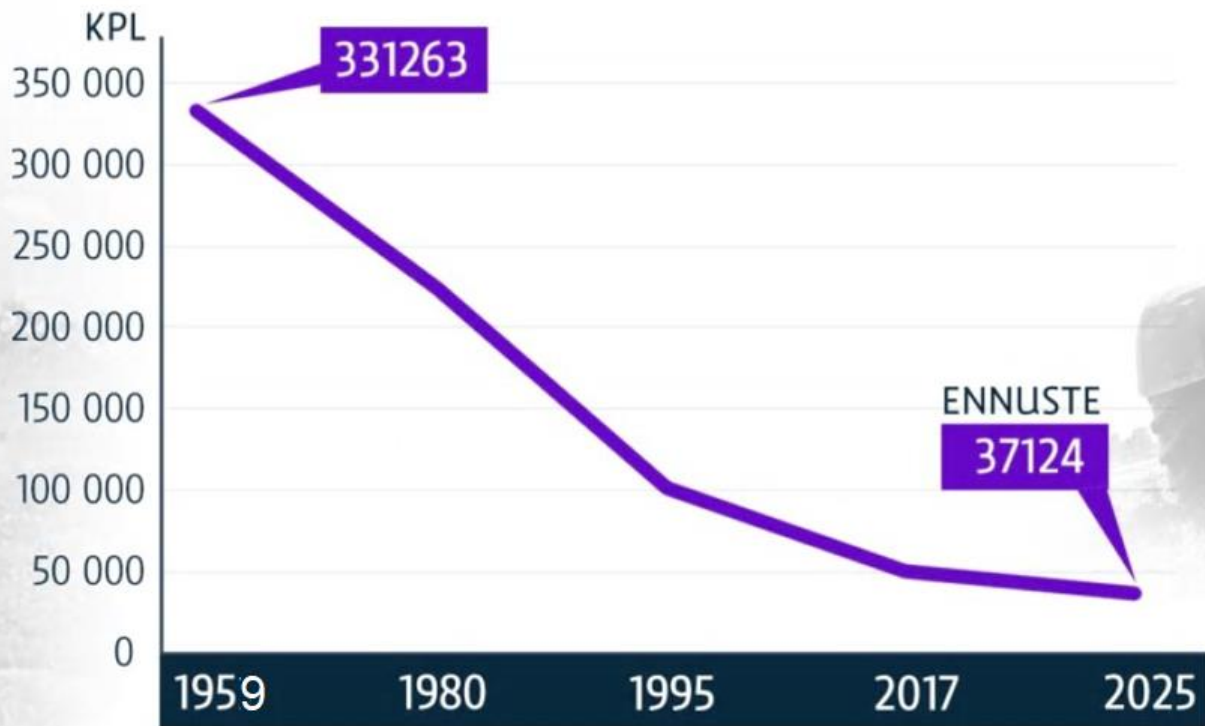
Peruslohkojen keskipinta-ala hehtaareina maakunnittain.

Viljelijälohkojen tilastotietoja

	Kurikka	Etelä-Pohjanmaa	Suomi
Viljelijälohkon pinta-ala, ka.	3,20 ha	3,03 ha	3,18 ha
Viljelijälohkon pinta-ala, mediaani	1,97 ha	1,84 ha	1,79 ha
Matka, ka.	4,12 km	4,50 km	4,30 km
Matka, mediaani	2,27 km	2,32 km	2,04 km
Matka-aika, ka.	12,15 min	13,16 min	12,54 min
Matka-aika, mediaani	8,30 min	8,35 min	7,46 min

Maatilojen kokonaismäärä

LÄHDE: LUKE

MIKSI TILUSJÄRJESTELY?

Maatalous

Valion kunnianhimoinen suunnitelma:
Maito hiilineutraaliksi – muutos
tehdään lannan ja nurmen avulla

Atrian tavoitteena hiilineutraali
nautaketju – naudanlihan
hiilijalanjälki pienenee hyvällä
suomalaisella tuotantotavalla

17.10.2019 07:43

HKScan rakentaa
Agrofood-ekosysteemin
lihan sopimustuotannon
seuraavana
kehitysvaiheena

25.9.2019

Tuoreen tutkimuksen mukaan tuottajat jaksavat työssään entistä
huonommin. Velat, byrokratia, työmäärä ja ainainen kiire kalvavat
voimavaroja.

Uusi alku

MAATALOUS ON MYÖS TULEVAISUUDEN ELINKEINO

17 Peltöjen ympärille rakennettava
kokonaisvaltainen ja kunnianhimoinen
kehittämisohjelma

Suomessa pienet peltoaukeat jarruttavat karjakoona kasvua, kun lannan ja
saden kuljetusmatkat venyvät liian pitkiksi. ”Ei EU maataloutta lopettanut,
mutta yletön ristiin rastiin ajaminen voi sen tehdä.”

Lehdistötiedote

ARLA NOLLAA MAIDON
HIILIJALANJÄLJEN ASKEL
KERRALLAAN – KAIKILLA
ARLA SUOMEN
MAITOTILOILLA
KARTOITETAAN
ILMASTOVAIKUTUKSET ENSI
VUONNA

Maltilla turvallisesti traktorin ohi

TILUSJÄRJESTELY

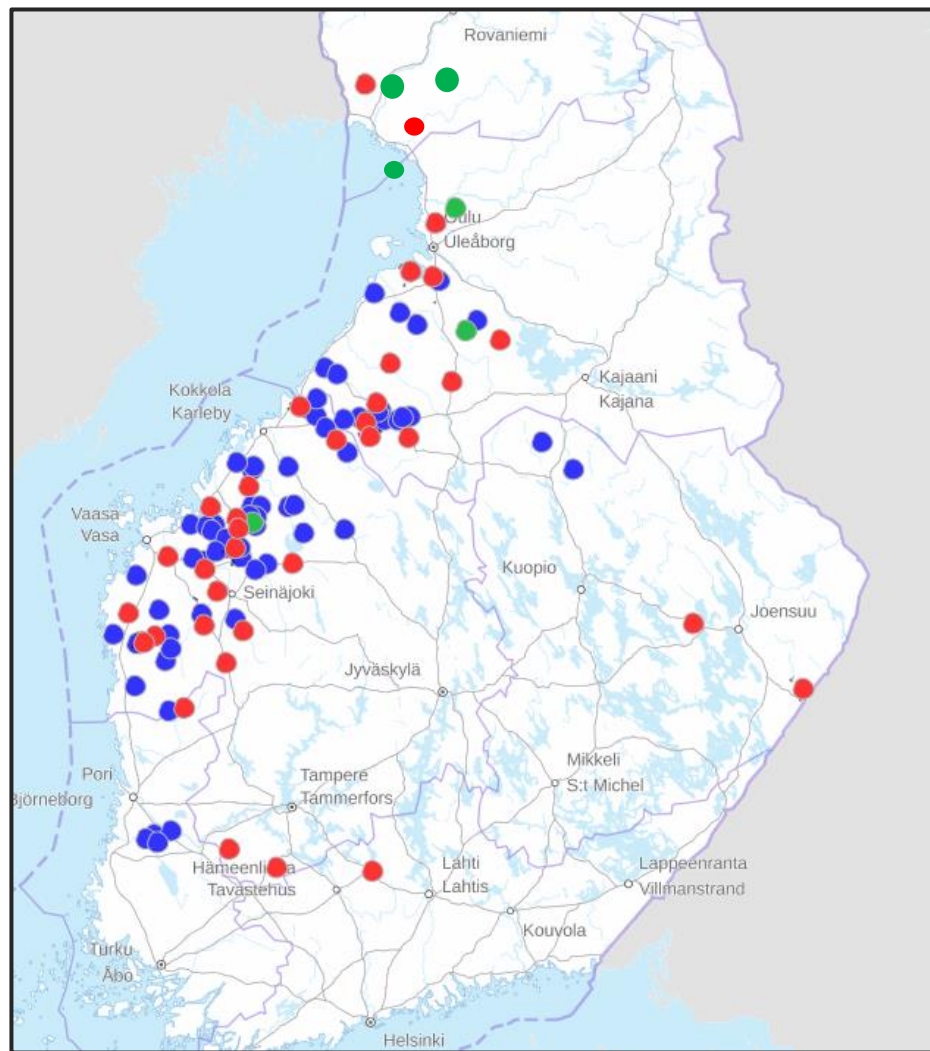
- Lähtökohtana maanomistajien ja yhteiskunnan tarpeet
- Maanomistaja
 - Kustannusten ja ajan säästö, isommat lohkot lähemmäs talouskeskusta
- Yhteiskunta
 - Liikenneturvallisuuden parantaminen
 - Ympäristön tilan parantaminen – mm. vesistö- ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen
 - Väylähankkeiden toteuttaminen

TILUSJÄRJESTELYT KARTALLA

- Tilusjärjestely käynnissä
- Tilusjärjestely päättynyt
- Metsätilusjärjestely

Mahdollisuus aloittaa uusia!
Rahoitus kunnossa!

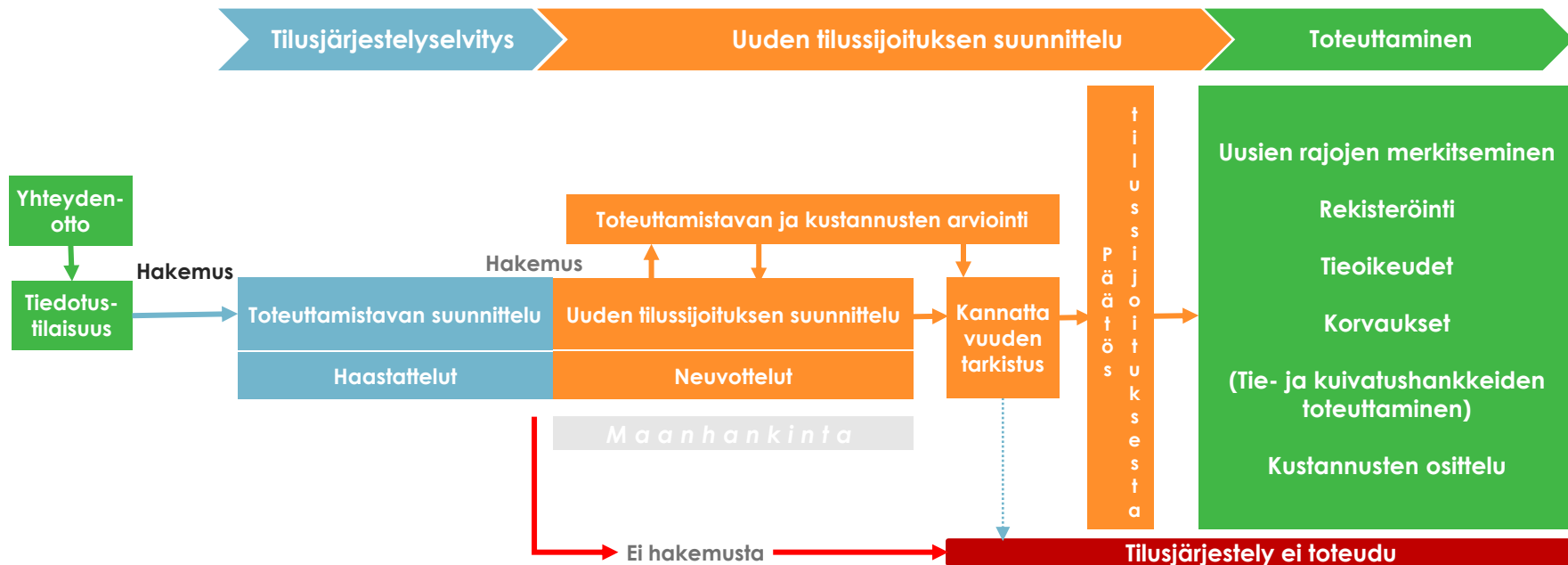
TILUSJÄRJESTELYN SISÄLTÖ PELTOALUEILLA

- Lohkokokoa suurennetaan kokoamalla hajanaiset peltolohkot yhtenäisemmiksi
- Pellot pyritään siirtämään lähemmäs talouskeskusta ja samalle kulkusuunnalle
- Valtio / ELY-keskus hankkii maata alueelta käytettäväksi uuden tilussijoituksen suunnitteluun
- Vaihtuvilla alueilla suoritetaan lohkomuutoksista johtuvia tie- ja kuivatushankkeita
 - valtaojitukset, salaojitukset ja viljelysteiden rakentamiset/parantamiset
- Uudet rajat merkitään maastoon ja tarvittavat tieoikeudet käsitellään
- Vaihtuvien maiden arvojen erot maksetaan tilikorvauksena

Tilusjärjestelyn eteneminen

TILUSJÄRJESTELYN ETENEMINEN

TILUSJÄRJESTELYSELVITYS

- Maksuton selvitys maanomistajille
- Selvitetään alueen nykytilanne ja muutosmahdollisuudet tilusrakenteen parantamiseksi
- Selvityksessä tutkitaan mahdollisuudet vaihtoihin, maan myyntihalukkuuteen, valtion maanhankintaan sekä eri alueiden välisiin vaihtoihin
- Selvitetään, onko tilusjärjestelyllä kannatusta maanomistajien keskuudessa ja millaisen järjestely halutaan
- Arvioidaan hankkeen kustannukset ja hyödyt sekä ympäristövaikutuksia
- Maanomistajat itse päättävät hakevatko he tilusjärjestelyä

TILUSJÄRJESTELYN RAHOITUS

- Tilusjärjestelyä edeltävä selvitys on ilmainen maanomistajille
- Tilussijoituksen suunnittelu on ilmainen maanomistajille
- Maanomistajat maksavat toteutusvaiheen
- Avustus tilusjärjestelyn vaatimiin tie- ja kuivatustöihin on 50%
- Vahva yhteiskunnan taloudellinen tuki!

VALTION MAANHANKINTA JA SEN MAHDOLLISUUDET

ETU MYYJÄLLE: Valtiolla myytäessä myyjä maksaa 30% veroa ainoastaan 20 %:sta myyntihintaa (normaalikaupassa 60 %). Myyjä voittaa alhaisempaa verona valtiolle myytäessä 14,6 % kauppahinnasta.

ETU SAAJALLE: Valtion maa liitetään saajakiinteistöön ilman lohkomista, lainhuudatusta ja varainsiirtoverovelvoitetta.

ETU TILUSJÄRJESTELYLLE: Valtiolla myytyjen maiden avulla tilusjärjestelyn suunnitelmaa pystytään parantamaan ja päästään parempaan tilussijoitukseen.

Peltoa voi myös vaihtaa metsään tai metsää peltoon.

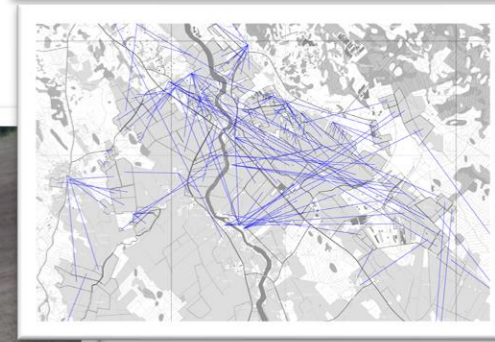
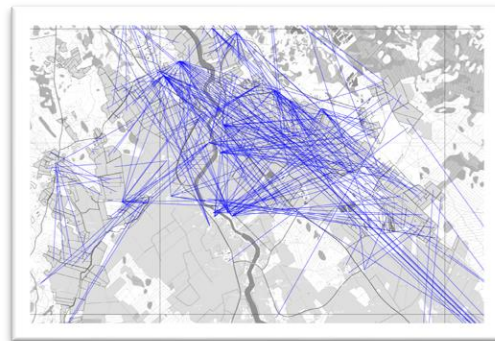
ESIMERKKEJÄ MUUTOKSISTA MAATILOILLA

PYSYVÄ ALENTAVA VAIKUTUS CO2- PÄÄSTÖIHIN

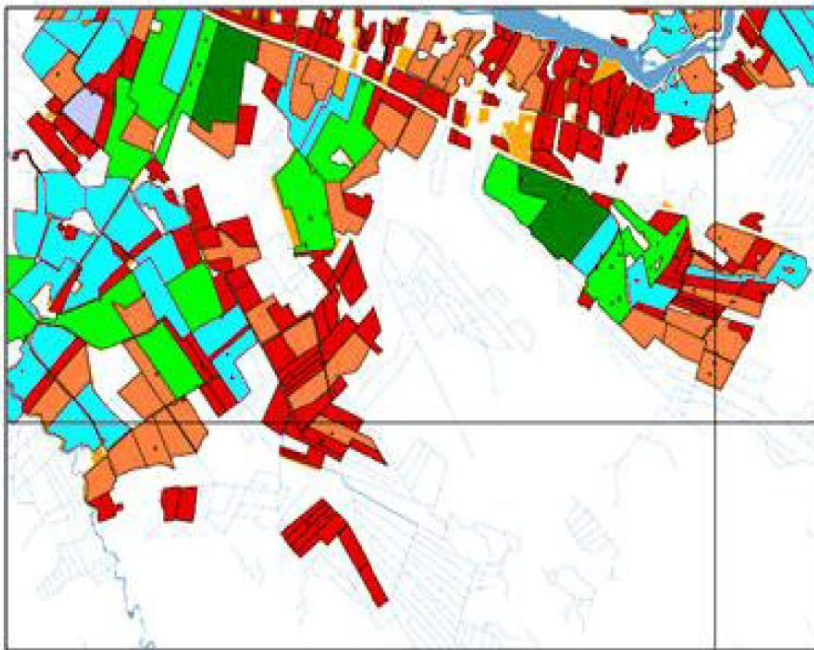
- Vähennystä fossiilisten polttoaineiden kulutukseen.
- Peltotöiden kehittämismahdollisuudet kasvavat.
- Pienemmät päästöt tuotettua yksikköä kohden.
- Turvemaiden käyttö tarkasteluun

Ylivieska Raudaskylällä vaihdettiin
406 ha --> 8406 km ja 369 h
vähemmän viljelysliikennettä
vuodessa

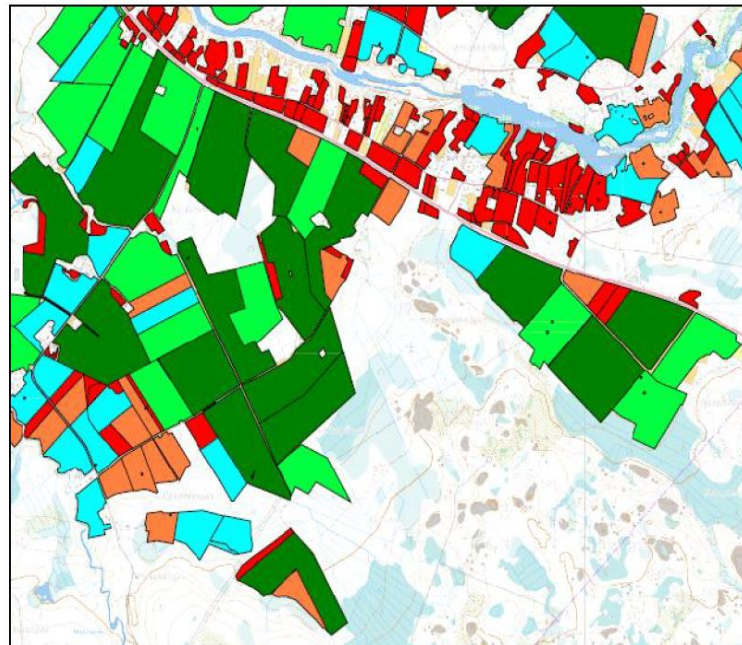

TILUSJÄRJESTELY TOIMII PELLOILLA

Yli-Kannuksen tilusjärjestely

Lohkokoko lähtötilanteessa 2,83 ha

Lohkokoko tilusjärjestelyn jälkeen 9,01 ha

Karjatila peltoala 42 ha (+3,11 ha)

Lohkojen lukumäärä (kpl)

18 → 6

Lohkokoko (ha)

2,2 → 7,1

Etäisyys (km)

2,4 → 2,1

Hyöty vuodessa

6.115 €/vuosi

Toimituskustannus

2.925 €

Maksu maan arvon muutoksesta

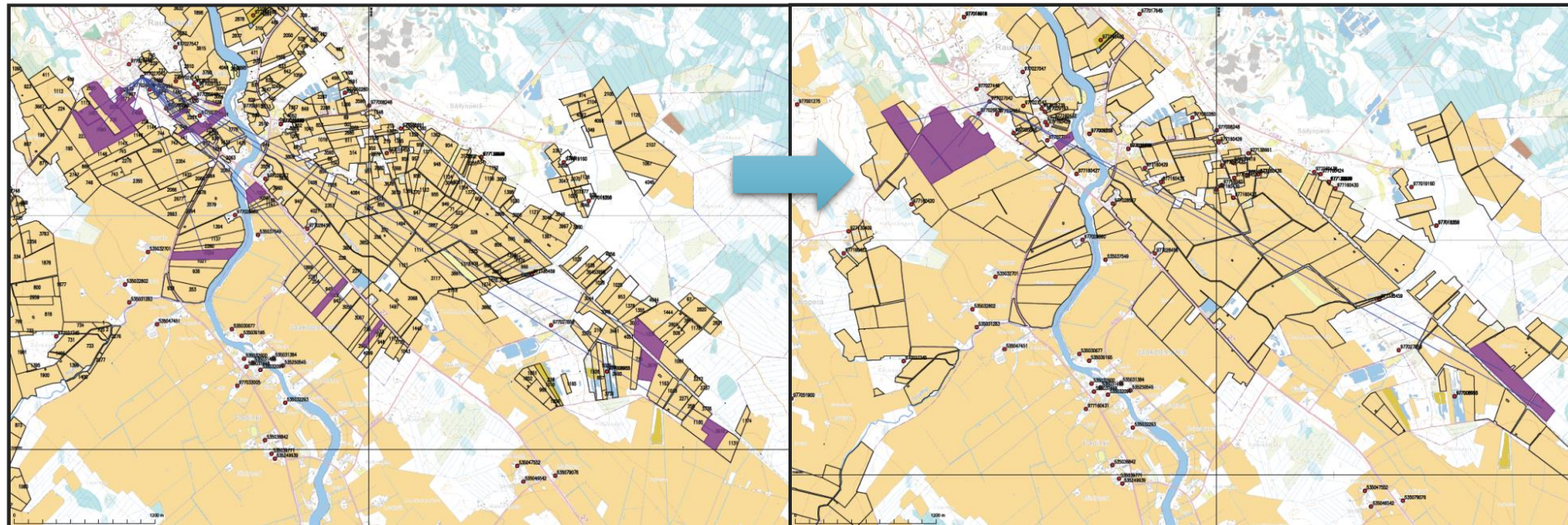
14.592 €

Salaojitus (avustus 40 %)

11 ha, 18.353 € (alv 0%), 1.670 €/ha

Peruskuivatus (avustus 60 %)

41 ha, 4.869 € (alv 0%), 120 €/ha

Karjatila peltoala 74 ha (+1,48 ha)

Lohkojen lukumäärä (kpl)

22 → 10

Lohkokoko (ha)

3,3 → 7,5

Etäisyys (km)

2,5 → 1,9

Hyöty vuodessa

7.416 €/vuosi

Toimituskustannus

4.791 €

Maksu maan arvon muutoksesta

3.740 €

Salaojitus (maksuosuus 60 %)

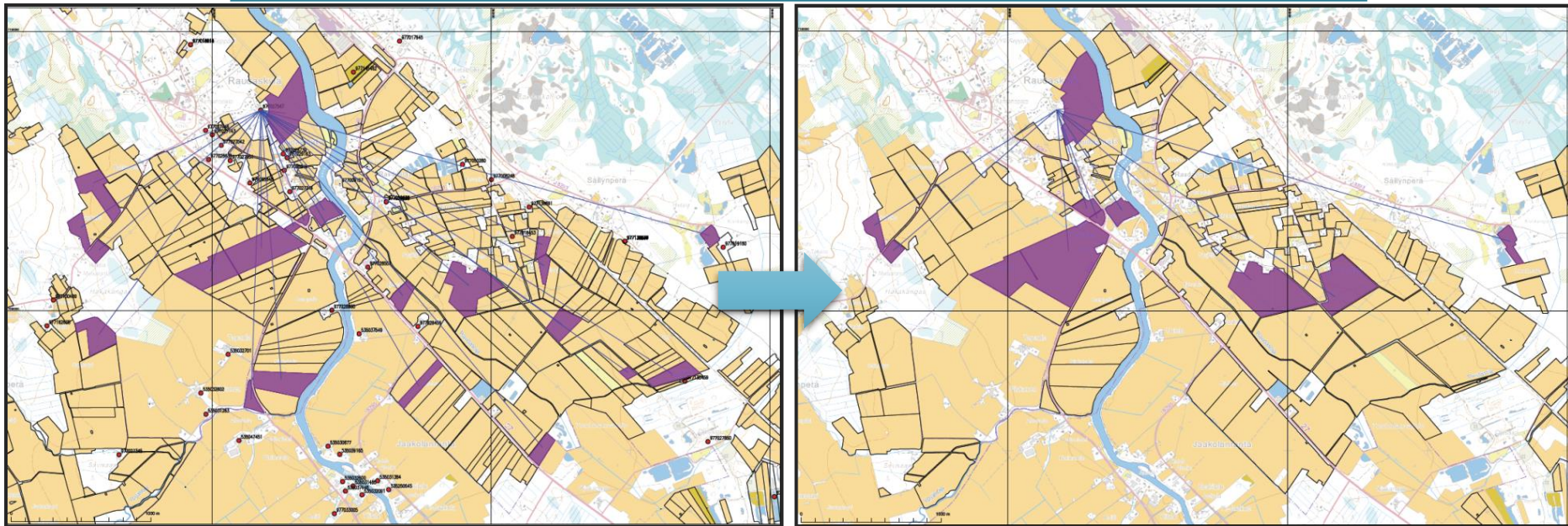
31 ha, 43.791 € (alv 0%), 1.418 €/ha

Peruskuivatus (maksuosuus 40 %)

54 ha, 6.399 € (alv 0%), 120 €/ha

Viljelystie (maksuosuus 40 %)

1.308 €, tiepituus 2,5 km, osuus 15,4 %

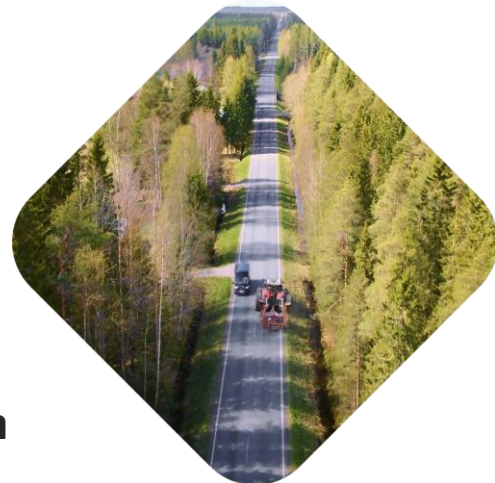
VAIKUTUKSET HIILIDIOKSIDIPÄÄSTÖIHIN

CO₂-päästöjen taso alenee 10.000 hehtaarin tilusjärjestelypinta-alalla vuositasolla 580 tonnia.

Jos tilusjärjestelyjä valmistuu 10 vuoden ajan 10.000 hehtaaria, on kokonaisvähenemä tältä 10 vuoden ajalta n. 32.000 tonnia, koska saavutettu CO₂-etu on pysyvä.

Kymmenennen vuoden CO₂-taso on vähentynyt lähtötilanteesta 5800 tonnia ja energiakulutuksen taso on vastaavasti vähentynyt 21 GWh.

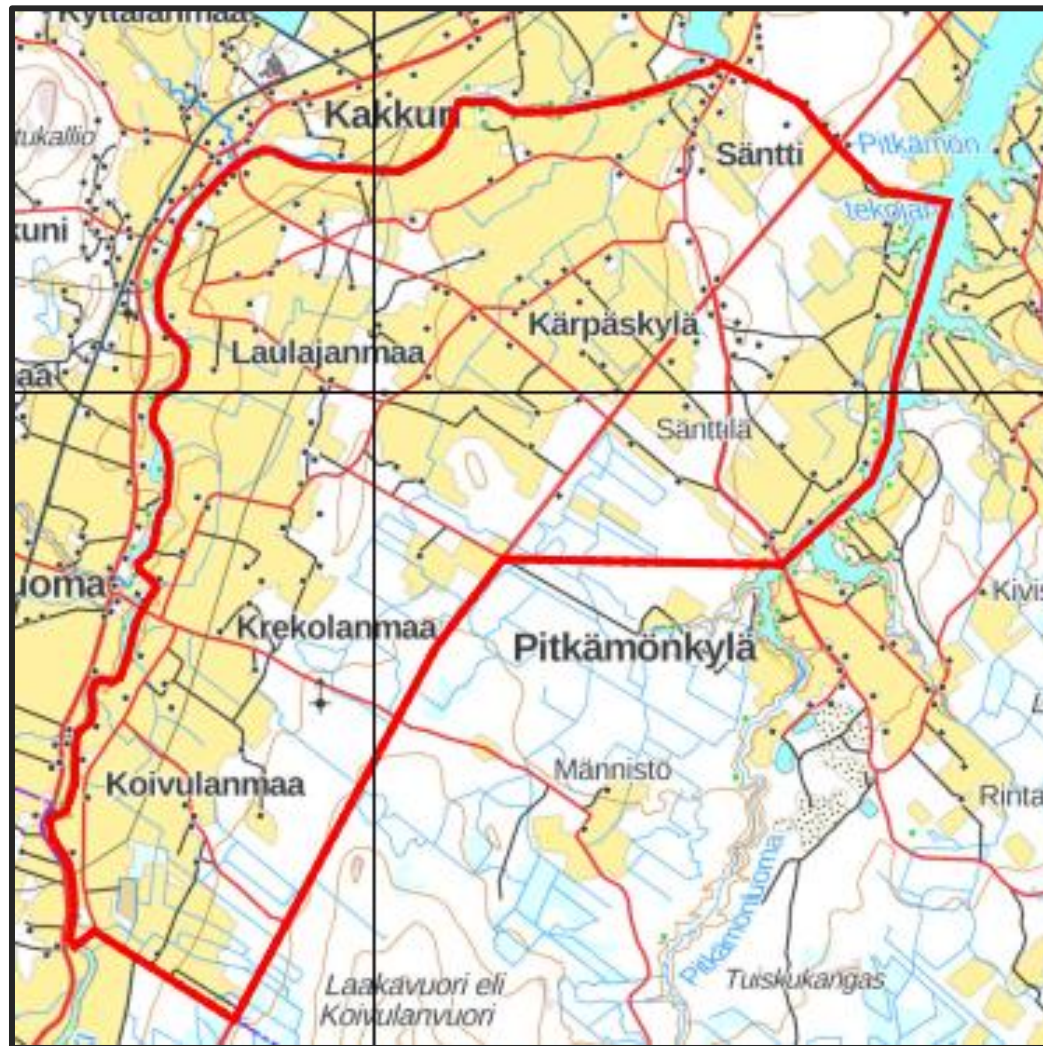
Suomessa paljon vajaakäytössä olevia kivennäispeltoja, joihin voitaisiin suunnata viljelyä turvamaiden raivauksen sijaan!

- *Suomalainen maaseutu voi hyvin*
- *Kotimaista lähiruokaa taloudellisesti tuotettuna*
- *Yritystoiminta alueilla saa voimaa*
- *Biotaloushankkeet saavat uutta potkua*
- *Hoidettu ja hyvinvoiva ympäristö*
- *Turvallinen ja ympäristöystävällinen liikenne*
- *Auttaa viljelijöitä jaksamaan*
- *Tilusjärjestelyillä tehdään tulevaisuutta*

TIEDOTUSALUE

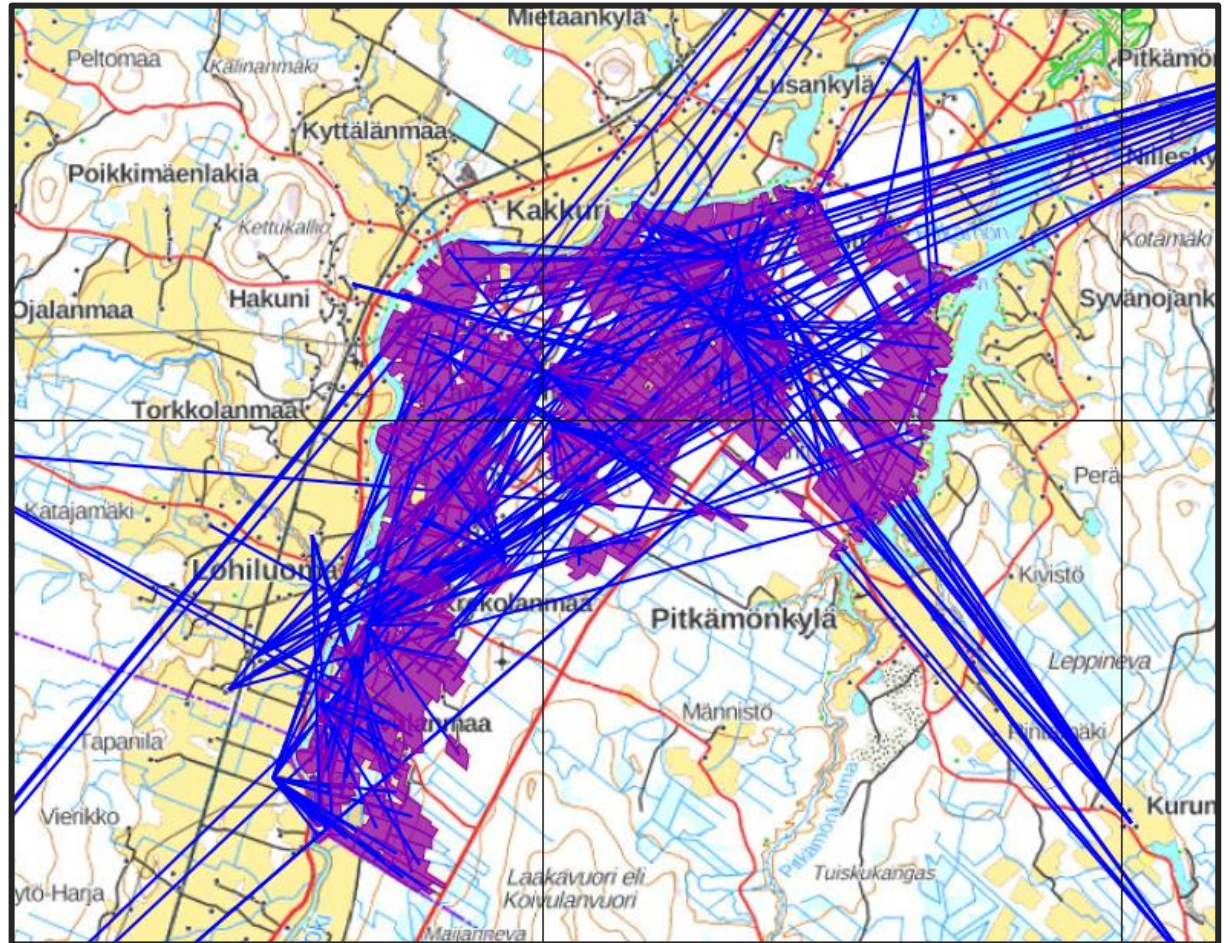

TIETOJA SÄNTTI-KOIVULANMAA VÄLISESTÄ PELTOALUEESTA

- Peltoa yhteensä n. 987 hehtaaria
- Peruslohkojen keskimääräinen pinta-ala alueella on 2,51 ha
- 71 % peltolohkoista on alle 3 ha
- Keskimääräinen etäisyys talouskeskuksesta lohkolle 3,4 km
- Vuokrapeltoa on 301 ha, noin 31 % peltopinta-alasta

RISTIKKÄIN KULKEMINEN

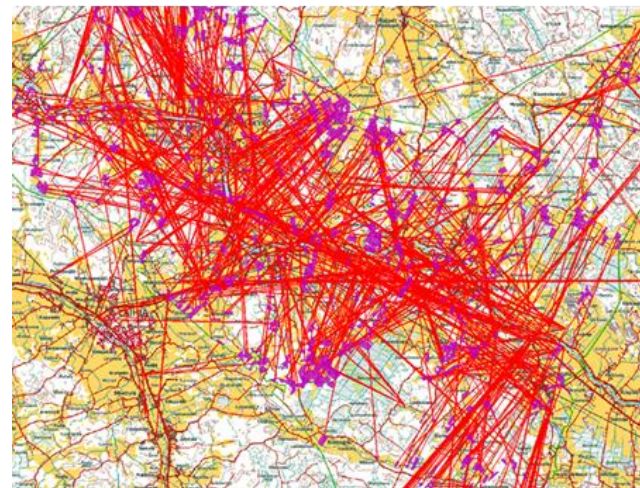
Viiva talouskeskuksista
jokaiselle alueen
peltolohkolle

Tilusjärjestelyt ovat lähes ainoa keino, jolla tällä hetkellä voidaan pysyvästi vaikuttaa tilusrakenteeseen.

Tilusjärjestelyllä luodaan elinvoimaa maaseudulle. Varmistetaan tilojen kannattavuus ja tuetaan viljelijän jaksamista.

Lisäksi suojellaan ilmastoa sekä ympäristöä ja parannetaan liikenneturvallisuutta.

MITEN TÄSTÄ ETEENPÄIN?

- Maanomistajat voivat hakea tilusjärjestelyselvitystä allekirjoittamalla selvityshakemuksen
- Maanmittauslaitos tekee selvityksen tilusjärjestelyn mahdollisuuksista ja maanomistajien kiinnostuksesta
 - tulokset esitellään maanomistajille
- Tämän jälkeen maanomistajat voivat halutessaan hakea tilusjärjestelytoimitusta
 - [Tilusjärjestelyt kartalla](#)

Kiitos mielenkiinnosta!

